

YSAsta ja Allärsista YSOon siirtymä

<https://www.kiwi.fi/display/ysall2yso>

Kirjastoverkko on vuoden 2019 aikana siirtymässä Yleisestä suomalaisesta asiasanastosta YSAsta sekä sen ruotsinkielisestä vastineesta Allärsista käyttämään Yleistä suomalaista ontologiaa YSOa.

Monikielinen YSO pyrkii tuomaan YSAn ja Allärsin keskeiset ominaisuudet verkkoajan järjestelmien hyödynnettäviksi sekä rikastamaan niitä ominaisuuksia edelleen. Johtajatuksena on, että YSON myötä ontologioilla kuvailtuja sisältöjä voidaan hyödyntää tehokkaammin moderneissa tiedonhakupäijärjestelmissä kuten Finnassa. Lisäksi moniin muihin sanastoihin linkitetyn YSON myötä kirjastojen tietosisällöt yhdistyvät osaksi koko julkisen sektorin tietoverkostoa. Tätä kautta mahdollistetaan uusia tapoja löytää ja hyödyntää erilaisia sisältöjä tiedontuottajatahosta riippumatta.

Kansalliskirjasto konvertoi Melindan ja Voyager-kirjastojen paikalliskannat (mukaanlukien Voyagerista Kohaan siirtyneet) sekä tarjoaa konversio-ohjelman muiden kirjastojen käyttöön.

Lue lisää: **YSAsta YSOon kirjastoissa: miksi ja miten**

Siirtymään liittyvät kysymykset ja palaute: finto-posti@helsinki.fi

Konversiosäännöt

- Bibliografisten tietueiden konversiosäännöt YSAsta ja Allärsistä YSOon
- Konversio-ohjelman repository
 - <https://github.com/NatLibFi/ysa-marcbib>

Keskustelu konversiosta Foorumissa

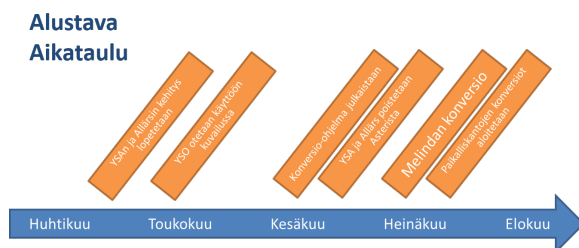
- <https://foorumi.kiwi.fi/c/asiasanastot-ja-ontologiat>

Suosituksia ja lausunnot

- Kuvailustandardien kansallisen kehittämissuostuksen suositus YSON käyttöönnotosta
- Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän lausunto YSON käyttöönnotosta
- Finnan suositus YSON käyttöönnotosta kirjastoissa

Konversioiden valmistelu

- Konversioyhteistyöryhmä (2018)
- Musiikki- ja elokuva-aineistojen konversiosääntöjen valmisteluryhmä (2019)

Haku työtiasta:

Blogi

Konversiosäännöt päivitetty

Jarmo Saarikko posted on May 23, 2019

Tekstiaineistojen sekä musiikki- ja elokuva-aineistojen konversiosäännöt on yhdistetty yhdeksi dokumentiksi Bibliografisten tietueiden konversiosäännöt YSAsta ja Allärsistä YSOon

- [ysall2yso](#)

YSO lisätty Asteriin

Jarmo Saarikko posted on May 23, 2019

YSON suomen- ja ruotsinkieliset termit ovat nyt Melinda-kuvailijoiden käytettävissä Asterissa. Samalla päivitettiin SLM-tietueet. Palautea ja muita havaintoja lisätyistä tietueista voi antaa osoitteella: finto-posti@helsinki.fi tai foorumilla: <https://foorumi.kiwi.fi/c/asiasanastot-ja-ontologiat>

- [ysall2yso](#)

Viestintä ja koulutus

- Somessa voi käyttää hashtagia #ysall2yso.
- Melinda-päivä 16.5.2019 - Melinda-kuvailija muutosten keskellä
- Musiikin kuvailupäivä 15.5.2019
- Talonmies-Extra tuokio 2 25.4.2019 - 4 esitystä
- Missä mennään -webinaari 4.12.2018 - Ontologioiden käyttöönotto kirjastoissa, mutta kuka lohduttaisi ketjuja?
- Missä mennään webinaari 13.2.2018 - Metatiedon yhteentoimivuutta edistävät palvelut ja projektit
- Koulutuspäivä 21.5.2018 -- YSAsta ja Allärsista YSOon - mikä kuvailussa muuttuu vai muuttuuko mikään?
- Kuvailun tiedotuspäivät 23.-24.10.2018 - Sanastomuutokset: YSA/YSO, Lajityyppi- ja muutosnasto jne.
- Missä mennään webinaari 4.12.2018 - Ontologioiden käyttöönotto kirjastoissa, mutta kuka lohduttaisi ketjuja?

YSON käyttöönotto kuvailuvälineissä

YSON voi saada käyttöönsä usealla tavalla. Helpoin ja suositeltava tapa on kytkeä Finto-palvelun rajapinnat (api.finto.fi) omaan kuvailujärjestelmään, jolloin mitä tahansa Finton sanastoa voidaan käyttää suoraan lähteestä aina ajan tasalla olevana versiona. Näin toimivat jo nyt esimerkiksi Axiellin Aurora-järjestelmää käyttävät kirjastot.

Jos käytössä olevaan järjestelmään ei voida kytkeä Finton rajapintoja, voidaan YSO tuoda järjestelmän sisäiseksi sanastoksi. MARC-formaattia käyttävissä kirjastoissa tämä tarkoittaisi YSON käsitteiden muuntamista auktoriteettitietueiksi, joita voidaan käyttää kuvailussa samaan tapaan kuin YSAn käsitteitä (niillä joilla YSA on ollut järjestelmässä).

YSOa voidaan käyttää myös suoraan Finton selailukäyttöliittymän kautta, jolloin käsitteiden tunnisteet ja/tai termit kopioidaan Fintosta kuvailuviini tietueisiin. Tämä ei kuitenkaan ole tehokas ratkaisu kuvailua täysipäiväisesti tekeville.

- **Finton monikieliset YSO sekä SLM ontologiat on tuotettu MARC-muotoon ja ovat molemmat Melinda-kuvailijoiden käytettävissä Asterissa. YSO:n käsitteiden englanninkieliset termit näkyvät auktoriteettitietueen 750 ja 751 riveillä.**